

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Filipa Dienstbiera, soudkyně Veroniky Juříčkové a soudce Petra Šuránka v právní věci žalobce: J. G., zastoupeného Mgr. Martinem Bugajem, advokátem, sídlem Komenského 12/1, Bruntál, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 6. 2024, č. j. X, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 11. 2024, č. j. 19 Ad 29/2024-20,

t a k t o :

- I. Žádost žalobce ze dne 28. 2. 2025 o prodloužení lhůty pro další doplnění kasační stížnosti **se zamítá**.
- II. Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 11. 2024, č. j. 19 Ad 29/2024-20, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Martinu Bugajovi, advokátu, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 12 269 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Česká správa sociálního zabezpečení rozhodnutím ze dne 2. 10. 2023 přiznala žalobci invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně. Námitky žalobce proti tomuto rozhodnutí žalovaná shora označeným rozhodnutím zamítla a rozhodnutí potvrdila.

[2] Žalobce se proti rozhodnutí žalované bránil blanketní žalobou. Krajský soud v Ostravě proto usnesením ze dne 9. 9. 2024, č. j. 19 Ad 29/2024-3, žalobce vyzval, aby ve lhůtě 15 dnů od doručení tohoto usnesení označil napadené rozhodnutí, uvedl žalobní body, z nichž bude patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné, aby označil důkazy, které navrhuje provést k prokázání svých tvrzení a aby uvedl návrh výroku rozsudku. Usnesení bylo žalobci doručeno dne 20. 9. 2024. Na výzvu žalobce reagoval doplněním žalobního návrhu, ve kterém chybějící náležitosti doplnil.

[3] Krajský soud v záhlaví označeným usnesením žalobu odmítl, neboť včasná žaloba neobsahovala ani jeden žalobní bod (rozhodnutí žalované nabylo právní moci dne 12. 7. 2024 a žaloba byla předána k poštovní přepravě dne 4. 9. 2024) a doplnění žaloby žalobce předal k poštovní přepravě po uplynutí zákonné lhůty pro podání žaloby a možnosti rozšíření žaloby o další žalobní body (dne 4. 10. 2024).

II. Kasační stížnost

[4] Žalobce (stěžovatel) podal proti usnesení krajského soudu kasační stížnost.

[5] Především namítl, že důvod odmítnutí žaloby nebyl dán. Žaloba byla podána v zákonné lhůtě a doplněna v souladu s usnesením krajského soudu, kterým stěžovatele k doplnění vyzval. Na tom nemůže nic změnit ani to, že krajský soud neměl k dispozici rozhodnutí žalované, ani to, že ze žaloby nebylo zřejmé, kdy bylo rozhodnutí vydáno a doručeno stěžovateli. Tyto informace si mohl krajský soud snadno vyžádat telefonicky u žalované.

[6] Při posuzování lhůty pro podání žaloby je dále třeba zohlednit vhodnost poučení o možnosti ustanovit stěžovateli zástupce, neboť to bylo zjevně třeba k ochraně jeho práv a po dobu od podání takové žádosti po právní moc rozhodnutí o ní by mu lhůta neběžela. Nadto, nelze-li z napadeného usnesení seznat, jakou lhůtu krajský soud stěžovateli stanovil, je takové usnesení nepřezkoumatelné. V tomto smyslu napadené usnesení neposkytuje odpověď na to, proč krajský soud odmítl žalobu s odkazem na § 46 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jako „s. ř. s.“), nikoli § 37 odst. 5 s. ř. s.

[7] Kasační stížnost míří proti usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby pro její opožděnost. Jedná se tedy výhradně o otázku přezkumu rozhodnutí a postupu krajského soudu v řízení o žalobě, a proto Nejvyšší správní soud nezasílal kasační stížnost žalované k vyjádření.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Kasační stížnost je důvodná.

[9] Podle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. žaloba musí kromě obecných náležitostí obsahovat *žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné*. Citované ustanovení ukládá žalobci povinnost uvést v žalobě konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a projednávané věci

pokračování

individualizovaná) skutková tvrzení a právní argumentaci, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Nedostatek předepsaných náležitostí žaloby se odstraňuje postupem podle § 37 odst. 5 s. ř. s. Předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Zároveň platí, že „*neuplatní-li žalobce ve lhůtě pro podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu alespoň jeden žalobní bod tak, aby jeho žaloba byla projednatelná* (§ 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s.), *soud žalobu odmítne podle § 37 odst. 5 téhož zákona*“ (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 3 Azs 66/2017-31, č. 3733/2018 Sb. NSS).

[10] Rozšířený senát v citovaném rozsudku rovněž upozornil, že v případě nesprávného či zavádějícího poučení je třeba dát přednost principu důvěry jednotlivce ve správnost aktů veřejné moci. „*Žalobci proto nesmí být na újmu, pokud postupoval v dobré víře ve správnost poučení obsaženého ve výzvě soudu a doplnil žalobu ve lhůtě nesprávně stanovené tímto poučením [srov. k tomu přiměřeně např. náleze ze dne 31. 1. 2012, sp. zn. IV. ÚS 3476/11 (N 25/64 SbNU 269), body 18-21]*“ (bod 51 citovaného rozsudku či obdobně též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 1. 2023, č. j. 3 Azs 309/2022-30).

[11] Již rozšířený senát vyslovil pochopení pro praktické problémy s formulací lhůty pro odstranění nedostatků žaloby. V okamžiku, kdy krajský soud dostane žalobu, není s to ještě ověřit přesně lhůtu k jejímu podání. Tu může jednoznačně a konečně určit teprve v okamžiku, kdy obdrží správní spis a zjistí den doručení správního rozhodnutí žalobci. Výzvu k doplnění žaloby však musí poslat co nejdříve, neměl by tedy čekat na předložení správního spisu, neboť jinak se snižuje šance na včasné doplnění žaloby o žalobní body ve lhůtě pro podání žaloby. Proto je naprosto legitimní, pokud krajský soud ve výzvě adresované žalobci odkáže jen na příslušné zákonné ustanovení, eventuálně uvede obrat typu „žalobu je třeba doplnit ve lhůtě dvou měsíců ode dne doručení žalobou napadeného rozhodnutí“ (bod 49 citovaného rozsudku rozšířeného senátu či obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2023, č. j. 10 As 17/2023-48, bod 9).

[12] Tak ale krajský soud v nyní projednávané věci nepostupoval. V odůvodnění usnesení, jímž stěžovatele vyzval k doplnění žaloby, sice upozornil na zákonnou dvouměsíční lhůtu, avšak výrokem pro doplnění žaloby výslovně stanovil lhůtu 15 dní od doručení usnesení. To bylo stěžovateli doručeno dne 20. 9. 2024, doplnění žaloby předal stěžovatel k poštovní přepravě dne 4. 10. 2024, tedy ve lhůtě stanovené usnesením (§ 40 odst. 1 a 4 s. ř. s.). V takovém případě je nutno dát přednost principu důvěry stěžovatele ve správnost usnesení krajského soudu a nelze mu vytýkat, že doplnění své žaloby uplatnil pozdě.

[13] Krajský soud proto pochybil tím, že žalobu odmítl. Vzhledem k uvedenému Nejvyšší správní soud neshledal důvod k prodloužení lhůty pro další doplnění kasační stížnosti a napadené usnesení krajského soudu zrušil.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto podle § 110 odst. 1 věty první s. ř. s. zrušil napadené usnesení krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm je krajský soud ve smyslu § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán závěry

vyslovenými v tomto rozsudku. V dalším řízení rozhodne krajský soud také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

[15] Stěžovateli byl usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2025, č. j. 6 Ads 267/2024-16, ustanoven k ochraně jeho práv zástupce Mgr. Martin Bugaj, advokát. Podle § 35 odst. 10 části věty první za středníkem s. ř. s. platí v takovém případě hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného zástupce stát. Podle § 7 bodu 5 a § 9 odst. 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), náleží ustanovenému zástupci odměna za dva úkony právní služby podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) advokátního tarifu (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy a písemné podání ve věci samé – doplnění kasační stížnosti) ve výši 2 x 4 620 Kč; a podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu náhrada hotových výdajů v paušální částce 450 Kč za jeden úkon právní služby, celkem tedy 10 140 Kč. Vzhledem k tomu, že ustanovený zástupce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů o částku 2 129 Kč odpovídající výši této daně. Celkem tedy Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci částku ve výši 12 269 Kč. K jejímu uhrazení byla stanovena přiměřená lhůta jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. března 2025

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu